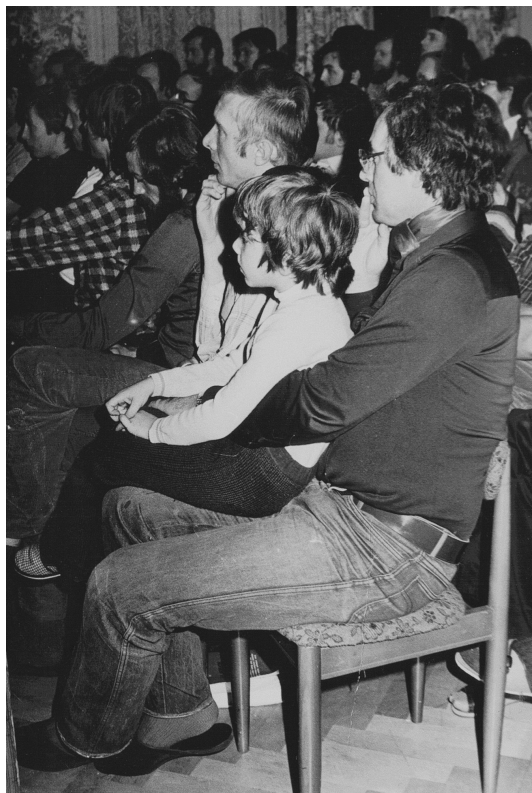

Ze školky na Bílý Kříž — vzpomínky Toma Staudka

Na podzim roku 1980 mi bylo pět let. Chodil jsem do tehdy čerstvě postavené mateřské školy — byla blízko domu, kousek od přírody, ale mne to v novém kolektivu nijak zvlášť netěšilo. Vařili tam navíc mizerně, vše se muselo dojídat a traumata z koprovky nebo boršče (u příležitosti listopadových oslav VŘSR) jsem překonával ještě dlouho. Takže když se po čtvrt roce provozu propadl v kuchyni strop, přivítal jsem to jako možnost užívat si domácího prostředí i jídla. Jenže zrovna začínal Sofsem, a bylo rozhodnuto: pojedu s tatou na Bílý Kříž.

Ze svého prvního ročníku mám dodnes v paměti sněhem zapadané Beskydy a cestu na Sulov po kolena v závějích. I když jsem se přednášek prokazatelně účastnil (viz foto), konferenční místnost mám spojenou spíš s filmovým večerem a promítáním spaghetti westernu *Vůně cibule*. Prý jsem se u zběsilých honiček a prohazování padouchů okny řezal smíchy na celý sál; já si pamatuji hlavně hlášku „pistole nebo cibule, cibule nebo pistole“ a báječného Franca Nera, kterého jsem později objevoval v mnohem serióznějších rolích.

Úplně nejvíc jsem si ale odnesl z jiné aktivity: Helena Štefanová mě vzala do fotokomory, v níž vznikala průběžná dokumentace konference. Ta pak byla až do konce Sofsemu místem, kde jsem trávil čas nejraději. V předsíni se sušily hotové snímky, které jsem před pár okamžiky viděl „naživo“. Zvětšování a vyvolávání v koupelně pod červeným světlem bylo doslova magickým zážitkem.

A když jsem mohl vyvolanou fotku sám vykoupat v přerušovači a přenést do ustalovače, to bylo teprve něco. Charakteristickou vůni fotochemie jsem později cítil ještě mnohokrát, ale první setkání bylo nezapomenutelné a bez nadsázky odstartovalo můj zájem o fotografování.

Po třech letech jsem se v sofsemovské společnosti ocitnul díky tatovi podruhé: bylo to v květnu 1983 na Minisofsemu na Sliezskom dome. Zatímco všichni stoupali z doliny pěšky, já měl privilegium vyvézt se „gazíkem“ spolu s chatářem a batožinou. Chatár se s řízením příliš nemazlil, v serpentínách jsem poletoval od dveří ke dveřím a nahoře cestu rozdýchal. Z Minisofsemu si už z přednášek pamatuji víc, seděl jsem na barové stoličce a přišel si důležitě. Ale stejně jsem se nejvíc těšil ven, na výlety po magistrále, do hor, které se mi později staly (podobně jako fotografování) trvalou zálibou.

Z této akce mám živou vzpomínku — na to, když se jedno volné odpoledne za hotelem strhla koulovačka. Účastnil se jí i Tomáš Havlát, Mojmír Křetínský, Ivoš Serba a Honza Boček. Tom Havlát prohlásil, že jmenovci po sobě přece nebudou házet sním, a přidal se ke mně a k tatovi do party. Ostatní tři nás nechali šlechetně vyhrát a odcházeli na přednášku poražení a úplně mokří.

Mojmír a Tomáš mne pak o mnoho let později učili překladače a teorii programování na čerstvě vzniklé Fakultě informatiky MU. A Ivoš se stal mým doktorským školitelem; sblížily nás umělecké zájmy, začali jsme objevovat tvůrčí nástroje počítačové grafiky, přednášeli spolu matematickou estetiku a výtvarnou informatiku, spáchali řadu výstav a podíleli se na vzniku Ateliéru grafického designu a multimédií, který na FI MU funguje dodnes (i když ani jeden z nás na fakultě dávno nepůsobí).

Svůj další Sofsem jsem už zažil jako regulérní účastník v prváku na výšce — to bylo v roce 1993 v Hrdoňově na Šumavě. A od následujícího roku i jako člen organizační party v sérii osmi pro mne nezapomenutelných Sofsemů na vysočinských Milovech. Ale to už je docela jiný příběh.

* * *